VŠEOBECNÁ FAKULTNÍ NEMOCNICE V PRAZE
U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2 | IČO: 00064165, tel.: 224 961 111

INFORMOVANÝ SOUHLAS

Jméno a příjmení:	**r. č.:**
Zákonný zástupce pacienta (jméno, příjmení):	
Označení zdravotního výkonu (popřípadě několika výkonů): **ODBĚR KRVE NEBO KREVNÍCH SLOŽEK PRO AUTOTRANSFUZI**	

Účel, povaha, předpokládaný prospěch, následky a možná rizika zdravotního výkonu:

Odběr krve nebo krevních složek pro autotransfuzi je výkon, při kterém se pacientovi odebere definované množství plné krve nebo se pomocí speciálního přístroje (separátoru) odebere určitá složka krve (červené krvinky, krevní plazma nebo krevní destičky). Autotransfuze je transfuze krve či krevních složek, které pocházejí z krevního oběhu pacienta - příjemce. Dárce je tedy zároveň příjemcem. Součástí přípravy autotransfuze je též laboratorní vyšetření odebrané krve, které zahrnuje vyšetření krevní skupiny, vyšetření na přítomnost nepravidelných protilátek proti červeným krvinkám, vyšetření na hepatitidu (žloutenku) typu B a C, syfilis a infekci HIV. V případě nevyhovujících laboratorních výsledků je informován odesílající lékař a krev odebraná pacientovi může být zlikvidována. Krev a krevní složky odebrané pro autotransfuzi nemohou být použity pro léčbu jiných pacientů, v případě jejich nevyužití jsou zlikvidovány.

Příprava: ráno posnídat netučné jídlo (rohlík, džem, med, ovoce apod.), před odběrem vypít minimálně 0,5 litru tekutin (minerálka, voda, džus apod.)

Výhody autotransfuze: zamezení přenosu infekčních nemocí z dárce na příjemce, vyloučení možnosti aloimunizace (vytvoření protilátek proti červeným krvinkám, bílým krvinkám, krevním destičkám v souvislosti s transfuzí), vyloučeno je také riziko reakce štěpu proti hostiteli. Dále významné snížení výskytu febrilních (horečnatých) reakcí z jiných příčin, než je bakteriální kontaminace (znečištění).

Nevýhody autotransfuze: indikační omezení: odběry k autotransfuzi jsou vhodné jen pro některé druhy operací a jen za určitých zdravotních podmínek pacienta. Odběr musí být uskutečněn s dostatečným časovým předstihem před plánovaným výkonem (minimálně 1 týden). V případě odložení operačního výkonu hrozí exspirace (uplynutí doby použitelnosti) transfuzního přípravku - transfuzní přípravek má omezenou skladovatelnost.

Rizika odběru plné krve pro autotransfuzi: souvisejí s možným výskytem celkových onemocnění pacienta, užíváním léků, existuje riziko navození anémie (chudokrevnosti) způsobené odběrem, oběhových komplikací. Během odběru nebo po odběru může vzácně dojít k celkové reakci (ztráta vědomí, mdloby) obvykle jako důsledek přechodného snížení krevního tlaku. V souvislosti s venepunkcí (napíchnutím žíly) může dojít k vytvoření modřiny v místě vpichu či vzácně k poranění tkání.

Rizika přístrojového odběru krevních složek: odebírá se vždy pouze určitá složka krve, ostatní složky krve se vrací do krevního oběhu pacienta. Vzhledem k tomu, že se ke složkám krve, které se vrací do oběhu pacienta, přidává protisrážlivý roztok, který snižuje hladinu vápníku v organismu, může se u některých disponovaných (náchylných) osob objevit mravenčení jazyka, rtů, konečků prstů, při rychlém a významném poklesu vápníku může vzácně dojít i ke vzniku křečí. Těmto nežádoucím reakcím předcházíme podáním vápníku rozpuštěného ve vodě pacientovi před

INFORMOVANÝ SOUHLAS

Jméno a příjmení:	**r. č.:**

odběrem nebo v průběhu odběru. Vzácně může v průběhu odběru nebo po něm dojít k celkové reakci (mdloba, kolapsový stav) nejčastěji z důvodu přechodného poklesu krevního tlaku, proto se aplikuje v průběhu odběru do žíly fyziologický roztok jako náhrada odebraného objemu červených krvinek. V důsledku vpichu do žíly může dojít k vytvoření modřiny v místě vpichu či vzácně může vpichem dojít k poranění tkání. V případě predispozice (vrozené či získané náchylnosti) pacienta by mohlo dojít k rozvoji alergické až anafylaktické reakci (těžká celková alergické reakce) na používané roztoky či dezinfekce.

Riziko podání autotransfuze je v možnosti výskytu bakteriálně toxické nebo alergické reakce. V případě nedostatku autologních transfuzních přípravků (autotransfuze) či v případě jejich likvidace pro nevyhovující laboratorní výsledky či z jiných důvodů mohou být podány alogenní transfuzní přípravky (transfuzní přípravky připravené z odběrů od dárců krve).

Jiné možnosti, jejich vhodnost, přínosy a rizika:

Podání alogenního (pocházejícího od dárce) transfuzního přípravku.

Výhody: není třeba plánovat odběr před operací, možné použití i u neplánovaných operací, pacient nepodstupuje rizika související s reakcí na odběr, vhodné i u pacientů kontraindikovaných (nevhodných) k odběru pro autotransfuzi, např. pro celková onemocnění.

Rizika: obecně rizika transfuze: hemolytická potransfuzní reakce (rozpad červených krvinek v krevním oběhu příjemce), nehemolytické potransfuzní reakce (zimnice, horečka, kopřivka), alergie až anafylaxe (těžká celková alergické reakce), aloimunizace v HLA a ve skupinových systémech erytrocytů (vytvoření protilátek v souvislosti s transfuzí), přenos infekce z dárce na příjemce, sepse způsobená náhodnou bakteriální kontaminací (znečištěním), metabolická nerovnováha při masivní transfuzi, akutní poškození plic v souvislosti s transfuzí (TRALI), potransfuzní purpura (akutní těžký pokles krevních destiček v krevním oběhu příjemce v souvislosti s přítomností protilátek proti krevním destičkám), reakce štěpu proti hostiteli (reakce dárcovského imunitního systému proti příjemci), objemové přetížení krevního oběhu, přetížení železem.

Zdravotní výkon bude probíhat takto:

Odběr krve nebo krevních složek k autotransfuzi je prováděn před plánovaným operačním výkonem na základě požadavku (žádanky) odesílajícího lékaře (zpravidla operatér či anesteziolog). Před vlastním odběrem je pacient vyšetřen lékařem transfuzního oddělení, který na základě anamnézy, klinického stavu a laboratorních výsledků rozhodne, zda je pacient aktuálně schopen odběr pro autotransfuzi podstoupit. V případě potřeby rozhodne o vyšetření krevního obrazu před odběrem.

Postup při odběru: odběr plné krve: po dezinfekci kůže loketní jamky bude provedena venepunkce (napíchnutí žíly) s užitím jednorázového odběrového setu (jehla je součástí setu) a bude odebráno 450 ml krve k autotransfuzi a vzorek krve pro vyšetření krevní skupiny a vyšetření známek klinicky významných sledovaných infekcí (HIV 1,2; žloutenka typu B a C; syfilis). Protože materiál používaný k odběru je jednorázový, nehrozí žádné riziko přenosu infekce. Odběr trvá přibližně 8-15 minut.

přístrojový odběr krevních složek: po dezinfekci kůže loketní jamky bude provedena venepunkce (napíchnutí žíly) a proběhne odběr krve pomocí speciálního přístroje (separátoru krevních elementů). Odběrová souprava, jejíž součástí je i jehla, je k jednorázovému použití, takže je vyloučeno riziko přenosu infekce. V průběhu výkonu bude z krevního oběhu odebrána pouze určitá složka krve (červené krvinky, krevní destičky nebo plazma), ostatní složky krve budou

INFORMOVANÝ SOUHLAS

Jméno a příjmení: **r. č.:**

navráceny zpět do krevního oběhu pacienta. Jako prevence snížení hodnot vápníku bude pacientovi podán nápoj s rozpuštěným vápníkem. Odběr trvá přibližně 30-90 minut dle klinického stavu pacienta a hodnot krevního obrazu.

Omezení a doporučení ve způsobu života s ohledem na zdravotní stav a případné změny zdravotní způsobilosti po provedení uvedeného zdravotního výkonu:

Minimálně čtvrt hodiny po výkonu setrvat vsedě nebo vleže pod dohledem na oddělení, z oddělení odejít až po definitivním ošetření místa vpichu a kontrole zdravotníkem, minimálně půl hodiny po výkonu neřídit motorová vozidla.

Překrytí/přelepení místa vpichu v den odběru ponechat.

V den výkonu (před i po výkonu) nehladovět, dbát na pitný režim, užít pravidelné léky, nepožívat alkoholické nápoje.

V den odběru je vhodný klidový režim (vyvarovat se zvýšené tělesné aktivity), nezvedat a nepřenášet předměty v horní končetině, ze které byl odběr.

Další potřebná léčba:

Dle ošetřujícího lékaře.

Prohlašuji, že lékař, který mi poskytl poučení, mi osobně vysvětlil vše, co je obsahem tohoto písemného informovaného souhlasu a měl jsem možnost klást mu otázky, na které mi řádně odpověděl. Prohlašuji, že jsem shora uvedenému poučení a informacím plně porozuměl a výslovně souhlasím s provedením tohoto zdravotního výkonu:

V případě, že pacient je **nezletilý nebo s omezenou svéprávností** a je přiměřeně rozumově a volně vyspělý:

Prohlašuji, že jsem byl poučen v rozsahu, který je uveden výše.

Pokud pacientovi nebyly takové údaje poskytnuty, uvede se důvod jejich neposkytnutí:

V Praze dne

....

podpis pacienta / zákonného zástupce jméno, příjmení a podpis lékaře

.....

podpis nezletilého pacienta / pacienta s omezenou svéprávností

Pokud pacient / zákonný zástupce se nemůže s ohledem na svůj zdravotní stav podepsat:

Důvod, pro něž pacient / zákonný zástupce není schopen se podepsat:

Způsob, jak pacient / zákonný zástupce projevil svou vůli:

.....

jméno, příjmení a podpis svědka